

فاطمه سلام الله علیها، لیلة القدر

دکتر نید محمد بنی هاشمی

سرشناسه: بنی‌هاشمی، سید محمد
عنوان و نام پدیدآور: فاطمه علیها السلام، لیلة القدر / سید محمد بنی‌هاشمی.
مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۸۰ ص.
شابک: ۷-۶۰۳-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
موضوع: فاطمه زهرا علیها السلام، ۸ قبل از هجرت - ۱۱ ق. نام‌ها، احادیث، فضایل، شب قدر.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ب ۲ / ۳ / ۲۷ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷ / ۹۷۳
شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۴۷۳۹۳۲۷

شابک ۷-۶۰۳-۵۳۹-۹۶۴-۹۷۸ - ۷۶۰۳-۵۳۹-۹۶۴ - ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۹-۹۷۸ ISBN 978-964-539-603-7

فاطمه علیها السلام، لیلة القدر
دکتر سید محمد بنی‌هاشمی
ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۶
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ: بهمن

ایستادگرام
monir_publisher

تهران، خیابان مجاهدین، چهارراه آبسردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹
تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (خط ۶)

پست الکترونیک:
info@monir.com

کانال تلگرام:
telegram.me/monirpub

فهرست مطالب

۱۱	پیش‌گفتار
۱۹	فصل ۱: ارزش معرفت حضرت زهرا (ع)
۱۹	تنزیل و تأویل قرآن
۲۰	حضرت زهرا (ع): تأویل شب قدر
۲۲	معرفت حضرت زهرا (ع): باب ایمان به خدا
۲۳	افزایش معرفت به حضرت زهرا (ع)
۲۵	طهارت روح: شرط ازدیاد معرفت
۲۶	سپاس‌گزاری بر نعمت معرفت
۲۹	فصل ۲: تفسیر نخست نام مبارک فاطمه (ع)
۲۹	اسم: راه شناخت مسقی
۲۹	اسامی حضرت زهرا (ع)
۳۰	فاطمه: دور از شناخت خلألق

فصل ۳: تفسیر دوم نام مبارک فاطمه علیها السلام ۳۳

فاطمه: دور از آتش دوزخ ۳۳

نجات محبتان حضرت زهرا علیها السلام در قیامت ۳۵

آشکار شدن مقام حضرت زهرا علیها السلام در قیامت ۳۷

فصل ۴: تفسیر سوم نام مبارک فاطمه علیها السلام ۴۱

فاطمه: دوری دشمنان از محبت ایشان ۴۱

محبت اهل بیت علیهم السلام، رزق بزرگ معنوی ۴۲

حقیقت معرفت به حضرت زهرا علیها السلام ۴۳

بلندای مقام حضرت زهرا علیها السلام نزد پیامبر خدا صلی الله علیه و آله ۴۴

حضرت زهرا علیها السلام - بنسب همه‌ی محاسن ۴۵

معرفت، مقدمه اعطای محبت ۴۶

سختی محبت با محبوب، مقدمه اعطای معرفت ۴۷

مودت به حضرت زهرا علیها السلام ۴۸

فصل ۵: تفسیر چهارم نام مبارک فاطمه علیها السلام ۵۱

فاطمه: پیراسته از بدی‌ها ۵۱

بلندای مقام امیرالمؤمنین علیه السلام ۵۲

همتای فاطمه علیها السلام ۵۴

زمین، مهریه‌ی حضرت زهرا علیها السلام ۵۷

درخت طوبی، مهریه‌ی حضرت زهرا علیها السلام ۵۹

دنیا، بهشت و دوزخ، مهریه حضرت زهرا علیها السلام ۶۰

امیرالمؤمنین علیه السلام: قسیم الجنة و النار ۶۱

محبت اهل بیت علیهم السلام، معیار ایمان و کفر ۶۲

فصل ۶: تفسیر پنجم نام مبارک فاطمه علیها السلام	۶۵
فاطمه: ناامیدکننده‌ی دشمنان پیامبر خدا صلی الله علیه و آله	۶۵
راز کینه‌توزی با حضرت زهرا علیها السلام	۶۶
وصایای پیامبر درباره‌ی حضرت زهرا علیها السلام	۶۸
هجوم به خانه‌ی وحی و شهادت حضرت زهرا علیها السلام	۶۹
یونند و وحی با حضرت زهرا علیها السلام	۷۳
فهرست منابع	۷۷

پیش گفتار

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الصَّابِقَةِ الزَّهْرَاءِ الزَّكِيَّةِ حَبِيبَةِ نَبِيِّكَ
وَ أُمِّ أَجْبَائِكَ وَ أَصْفِيَّائِكَ الَّتِي أَنْجَبْتَهَا وَ فَضَّلْتَهَا وَ اخْتَرْتَهَا
عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ.^۱

نمی دانیم خدا را چگونه سپاس گزاریم نه مادر را دنیا، با حبیبه ی
خود، عصاره ی هستی و میوه ی دل حبیبش علیها السلام، نه پدر را بنود مقدس
حضرت صدیقه فاطمه علیها السلام آشنا نمود و توفیق عرض اراک و مکتبت به
پیشگاهش را عنایت فرمود.

پیش از هر چیز باید از خداوند بخواهیم که معرفت این یگانه ی
عالم هستی را در ما روزافزون فرماید. برای آن که عظمت مقام
صدیقه ی کبری علیها السلام را بهتر درک کنیم، کافی است به فرمایش خدای

۱. جمال الأسبوع، ص ۴۸۶ به نقل از امام حسن عسکری علیه السلام.

متعال در شأن ایشان توجّه کنیم. این حدیث قدسی را جناب جابر بن عبدالله انصاری از رسول گرامی اسلام صلی الله علیه و آله از ذات مقدّس ربوبی نقل فرموده است:

يَا أَحْمَدُ! لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ وَ لَوْلَا عَلِيٌّ لَمَّا خَلَقْتُكَ وَ
لَوْلَا فَاطِمَةُ لَمَّا خَلَقْتُكُمَا.^۱

ای احمد! اگر تو نبودى، هرگز افلاک را نمى آفریدم و اگر
على علیه السلام نبود، تو را نمى آفریدم و اگر فاطمه علیها السلام نبود، شما دو
نفر را نمى آفریدم.

مقصود بدانند متعال از این خطاب شریف، این نیست که مقام
امیرالمؤمنین علیه السلام از منزلت رسول گرامی بالاتر و یا مرتبه‌ی صدیقه‌ی
کبری علیها السلام از پدر و شوهر گرامی اش برتر است؛ قطعاً چنین نیست. اصلاً
حدیث شریف در مقام بیان مال این ذوات مقدّسه نیست.

احتمالی که درباره‌ی معنای این حدیث قدسی به نظر مى‌رسد، این
است که کلام الهی ناظر به هدف از خلقتندگان مى‌باشد. از آن جا که
هدف غایی و نهایی از خلقت، معرفت و ربوبی خداى متعال است، باید
طریق منحصر به فرد تحقق این هدف را بشناسیم.

بر اساس آموزه‌های اهل بیت علیهم السلام این مهم تنها و تنها با واسطه‌ی
پیامبر صلی الله علیه و آله و عترت ایشان، محقق شدنی است. امام باقر علیه السلام در

۱. این حدیث شریف را مرحوم میرجهانی در کتاب «جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ» در صفحه‌ی
۲۹۷ با سند کامل از کتاب «کشف اللآلی» نوشته‌ی صالح بن عبدالوهاب بن العرنس
الحلی، نقل فرموده است. هم چنین مرحوم رحمانی همدانی در کتاب «فاطمة الزهراء
بهبهة قلب المصطفى» در صفحه‌ی ۹، همین حدیث شریف را از کتاب «منتقى
البحرین» نوشته‌ی علامه مرندى، صفحه‌ی ۱۴، نقل نموده است.

این باره می‌فرمایند:

بِنَا عِبْدَ اللَّهِ وَبِنَا عُرِفَ اللَّهُ وَبِنَا وَحَدَّ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى.^۱
به واسطه‌ی ما خداوند بندگی شده و به واسطه‌ی ما خداوند شناخته شده و به واسطه‌ی ما، توحید خدای متعال محقق گردیده است.

امام صادق علیه السلام نیز در این خصوص فرموده‌اند:

الْأَوْصِيَاءُ هُمُ ابْوَابُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ الَّتِي يُؤْتِي مِنْهَا وَلَوْ لَهُمْ
مَا عُرِفَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.^۲

جانشینان، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله هستند که درهای خدای عز و جل برای راه یستن به سوی او می‌باشند و اگر آنان نبودند، خدای عز و جل شناخته نمی‌شد.

این دو حدیث نمونه‌هایی از احادیث تراوان در این موضوع‌اند که همه‌ی آن‌ها یکصداتنها واسطه‌ی تحقق هدف از خلقت را، پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت ایشان می‌دانند. بیایید بگردیم این وساطت، نیاز به شرح و تفصیلی جداگانه دارد که این جا مجال آن نیست.^۳

آن چه مسلم است این که معرفت پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام منتهی تشریعی این وساطت می‌باشد؛ چرا که معرفت و بندگی خداوند به واسطه معرفت و محبت و اطاعت از این ذوات مقدسه امکان‌پذیر نیست.

۱. کافی، ج ۱، ص ۱۴۵.

۲. کافی، ج ۱، ص ۱۹۳.

۳. توضیح گوشه‌ای از این مطلب در کتاب «معرفت امام عصر علیه السلام» از همین نویسنده آمده است.

امام باقر علیه السلام در پاسخ به سؤال ابو حمزه‌ی ثمالی که پرسیده بود:
«معرفت خداوند چیست؟» فرمودند:

تَصَدِيقُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ تَصَدِيقُ رَسُولِهِ صلی الله علیه و آله و سلم وَ مَوَالَاةُ
عَلِيٍّ علیه السلام وَ الْإِتِمَامُ بِهِ وَ بِأَثْمَةِ الْهُدَى علیه السلام وَ الْبِرَاءَةُ إِلَى اللَّهِ
عَزَّ وَجَلَّ مِنْ عَدُوِّهِمْ هَكَذَا يُعَرَفُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ.^۱

باور داشتن خدای عز و جل و باور داشتن پیامبرش و دوستی و
همراهی با علی علیه السلام و پذیرفتن امامت او و ائمه‌ی هدی و
بیزاری جستن از دشمنان ایشان به سوی خدای عز و جل،
این‌گونه خدای عز و جل شناخته می‌شود.

با این مقصد می‌توان فهمید که هدف خداوند از خلقت، جز با خلق
پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه علیهم السلام برآورده شدنی نبوده است. در واقع هدف الهی
از خلق خلایق این بوده که به راه‌های پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و ائمه علیهم السلام، خدا
را بندگی کنند. بنابراین اگر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم نبود، خداوند هیچ مخلوقی را
نمی‌آفرید (حتی افلاک)، اما چون واجب است که پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در امر بندگی
خدا، جز با خلق وجود مقدس امیرالمؤمنین علیه السلام امکان پذیر نیست،
پس می‌توان گفت که: اگر خداوند نمی‌خواست ائمه علیهم السلام را
بیافریند، وجود مقدس رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را هم نمی‌آفرید؛ چرا که
بدون آفرینش امیرمؤمنان علیه السلام، وساطت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم برای بندگی
خداوند محقق شدنی نیست.

اما وساطت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و امیرالمؤمنین علیه السلام نیز جز با خلقت
ائمه‌ی طاهرین علیهم السلام تحقق نمی‌پذیرد. بنابراین هدف از خلقت، تنها و

تنها با آفرینش همه‌ی امامان علیهم‌السلام دست یافتنی است. این جاست که نقش محوری و بی‌بدیل حضرت صدّیقه‌ی طاهره علیها‌السلام در تحقق هدف از خلقت خلّاق روشن می‌گردد؛ چرا که ایشان «امّ‌الائمّه علیهم‌السلام» هستند و آفرینش امامان علیهم‌السلام به واسطه‌ی آن وجود مقدّس صورت پذیرفته است. از این رو می‌توان پذیرفت که اگر حبیبیه‌ی حبیب خدا نبود، هدف از آفرینش هیچ مخلوقی برآورده نمی‌شد.

شاید به همین جهت در حدیث قدسی آمده است که:

«سِرُّ فَاطِمَةَ علیها‌السلام نَبُودَ، خَدَاوَنَدَ پِیَا مِیْرَ اکْرَمِ صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم وَ
بِالْوَمْنِ علیها‌السلام رَا هَم نَمِیْ اَفْرِیْدُ.^۱

بدون وجود فاطمه علیها‌السلام زریه‌ی معصوم ایشان، بندگی خداوند که هدف غایی از خلقت خلّاق است، برآورده نخواهد شد.

علاوه بر همه‌ی این‌ها بندگی این حقیقت توجّه کرد که معرفت و محبّت حضرت صدّیقه‌ی طاهره علیها‌السلام و اقرار به فضائل ایشان، از بزرگترین عباداتی است که هدف از خاقت، جز با انجام آن، کامل نمی‌گردد. این عبادت تا آن‌جا عظمت دارد که پیامبران الهی نیز برای رسیدن به کمال نبوّت، نیاز به آن داشته‌اند.^۲

نتیجه این که هیچ‌کس جز با معرفت و محبّت و اقرار به فضائل آن حضرت به هدف از آفرینش خود نمی‌رسد. اما فضیلت‌های این بانو را می‌

۱. جَنَّةُ الْعَاصِمَةِ، صفحه‌ی ۲۹۷ با سند کامل به نقل از کتاب «کشف اللّالی» نوشته‌ی صالح بن عبدالوهاب بن العرنس الحلی.

فاطمة الزهراء بهجة قلب المصطفی، صفحه‌ی ۹ به نقل از کتاب «منتقى البحرين» نوشته‌ی علامه مرندی، صفحه‌ی ۱۴.

۲. دلیل روایی این مطلب در متن کتاب آمده است.

هستی چنان گسترده و فراوان است که باید اقرار کرد:

دنیا با همه‌ی وسعتش ظرفیت نمایاندن مقام و منزلت سرور زنان بهشت را ندارد، لذا به فرموده‌ی فرزند گرامی‌اش، حضرت امام صادق علیه السلام،^۱ ایشان هم چون شب قدر، مقامشان ناشناخته مانده و هر کس هر قدر که آن چکیده‌ی هستی را بشناسد، باز هم از معرفت آن حضرت چنان که شایسته‌ی آن وجود مقدّس است، محروم و باز داشته مانده است.

اما برای آن که به خدای بزرگ، اخلاص در بندگی خود را ثابت کنیم و ندانیم که می‌خواهیم در مسیر هدف از خلقت خود گام برداریم، بر آن شدیم که جرعه‌ای از اقیانوس بی‌کران معرفت نسبت به این عصاره‌ی هستی را بنوشیم و این شهد گوارا را برای چشیدن دیگر دوست‌داران آن یگانه‌ی عالم، بر صفحات کتاب «لیلۃ القدر، فاطمه علیها السلام» مجسم کنیم. باشد که خداوند به این وسیله، تشنگی شیفتگان آن عزیز را قدری فرور بنشاند.

نوشتاری که پیش رو دارید، تقدیم کردیم را بر یکی از اسامی سرور زنان عالمیان، یعنی اسم مبارک «فاطمه» می‌باشد که براساس آموزه‌های خاندان وحی ارائه شده است.

این نوشته ابتدا به صورت گفتارهایی به مناسبت ایام اطمینیه در سال ۱۴۳۰ ه. ق ارائه شده و سپس با همت یکی از شیفتگان این بانوی گرامی پیاده گردیده است. تیت خالصانه و همت والای یکی از افاضل دوستان، باعث شد تا این مجموعه به شکل نوشتار عرضه گردد. خداوند این خدمت شایسته را از هر دو با امضای کریمانه‌ی حضرت

۱. در متن کتاب، به فرمایش امام صادق علیه السلام و توضیح آن اشاره شده است.

ثامن الأئمة عليه السلام به نحو شایسته قبول فرماید و به ایشان توفیق تکمیل این بحث را با ارائه‌ی تفسیر مربوط به سایر اسامی حضرت صدیقه عليها السلام، عنایت کند. در این جا از محضر مقدس امام علی بن موسی الرضا عليه السلام تقاضا داریم ما و همه‌ی دوست‌داران مادرمان را در راه معرفت و ارادت بیشتر و بالاتر به مقام و منزلت آن حضرت، بیش از پیش محفوظ بفرمایند.

سید محمد بنی هاشمی

جمادی الاولی ۱۴۳۸

بهمن ماه ۱۳۹۵